

MITÄ ON MIETISKELY?

Pekka Ervastin esitelmä 8.5.1927

„Mitä on mietiskely” on ilmoitettu tämänpäiväisen esitelmän aiheeksi. Ja niin kotoiselta kuin tämmöinen aihe voi tuntua muutamista ihmisistä, esimerkiksi meikäläisistä totuudenetsijöistä, niin yhtä etsityltä ja vieraalta se voi tuntua jonkun tavallisen sanomalehden lukijan mielestä. Hänen mielestään voi olla kaksikin syytä, minkätähden tuommoinen aihe tuntuu etsityltä. Ensinnäkin me olemme nyt kesää lähestymässä, ja kesä vaikuttaa ihmisiin vapauttavasti, se vaikuttaa, että me käännämme huomiomme ulospäin, jota vastoin mietiskely tuntuu semmoiselta, joka kääntää meidät sisäänpäin. Sentähden semmoinen lukija voi ajatella, että tuommoisesta aiheesta voisi pikemmin puhua talvella, kun ihminen istuu kammiossaan, eikä kesällä kun hänen halunsa aina on ulos luontoon. Ja toinen asia, jota tuommoinen sanomalehden lukija voi ajatella, on: „Mietiskely mitä se on? Eikö ole itämailla kyllin mietiskelyä ja haaveilua ja eikö ole tultu kovin suureen epäkäytännöllisyyteen ja siihen, että itämailla on vaikea tulla nykyisessä reippaassa maailmassa toimeen? Mehän elämme länsimaisessa kulttuurissa, me olemme ymmärtäneet syvästi sen, että meidän täytyy olla käytännöllisiä, koska elämäkin on itsessään käytännöllistä ja mietiskely kuulostaa jo haaveelliselta ja epäkäytännölliseltä.”

Tosin ne ihmiset, jotka näin saattavat ajatella, eivät ehkä osaisi tarkasti määrittellä, mitä mietiskely mahtaisi olla, he tyytyvät siihen, että ajattelevat, että se on turhaa haaveilua, pitäisi ehkä istua mietiskelemässä tai ainakin olla semmoisessa mielentilassa, että joutuu pois elämän todellisuudesta. Heillä on vastenmielisyys semmoista sanaakin kohtaan kuin mietiskely. Niin on ollut täällä länsimailla, jossa meidän aineellinen kulttuurimme on mennyt eteenpäin, että „me olemme saaneet

asiat ja elämän niin ihanan pitkälle”, kuten Goethe sanoo Faustissa.

Voimmehan ajatella tämän aineellisen kulttuurin suhteen täydellä syyllä niin, sillä suurta on länsimainen kulttuuri saanut aikaan tieteen ja taiteen kaikilla aloilla ja itse elämä maan päällä on tullut ainakin muutamille ihmisille koko lailla mukavaksi ja helpoksi. Tietysti ei elämä koskaan ole ilman huolia, ihmisellä aina voi olla sisäisiä huolia, mutta joka tapauksessa on voitu aineellinen kulttuuri kohottaa korkealle. Sentähden on luonnollista, että ihmiset aivan kuin vaistomaisesti tuntevat, etteivät he tahdo olla missään tekemisissä mietiskelyn ja fantasiaionnin kanssa. Elämä on vaikeata ja vaatii toisella tavalla meidän huomiomme.

Toiselta puolen on kuitenkin meidän myönnettävä, että viime vuosisatana on alettu ymmärtää, että ihmisen ajatus on suuri tekijä elämässä. On tullut selviöksi, kulttuuri-ihmiselle ainakin, ettei ihminen saa mitään aikaan ilman ajatusta: ei tämä aineellinen kulttuurikaan olisi mennyt niin pitkälle, elleivät jotkut ihmiset olisi ponnistaneet aivojaan. Ajatus on sangen tärkeä tekijä elämässä, sen jo kaikki alkavat myöntää. Ja ihmiset jo enemmän ja enemmän alkavat tunnustaa, että jos mitä on tehtävä juuri tässä käytännöllisessä elämässä, on hyvä sitä ensin vähän ajatella. Ei suinpäin voi mihinkään syöstä, ei hosua ja hommata ilman ajatusta. Sitä teroitetaan jo lapsen mieliin koulussa, ja meidän kulttuurimme alkaa olla täynnä sitä tietoa: ihmisen täytyy oppia ajattelemaan. Ainoastaan ajattelemalla ensin hän voi jotain toteuttaa teoissa.

Jos vielä heitämme silmäyksen ei ainoastaan omiin oloihimme Euroopassa, vaan Amerikan oloihin ja ajattelemme niitä viime vuosisadan lopulla ja tällä vuosisadalla, niin me joudumme siihen, että meidän täytyy tunnustaa, että siellä ainakin johtavissa piireissä päästiin semmoiseen selvään käsitykseen, että ajatus on suuri tekijä ihmisen elämässä, että melkein koko elämä oikeastaan riippuu siitä. Se filosofi, joka Amerikassa sai suuren

käänteeseen aikaan, oli Emerson. Hän edusti tätä näkökantaa: kaikki elämässä on oikeastaan sielua, henkeä, ajatusta, sentähden ihmisen pitää oppia ajattelemaan, tuntemaan itsensä ajattelevaksi olennoiksi, sieluksi. Ja kun ihminen ottaa tämmöisen asenteen elämäänsä nähden, että hän on sielu, joka ajatuksen voimalla vaikuttaa ulkonaiseen elämään ja omiin toimintoihinsa lähinnä, niin silloin hän ymmärtää ja huomaa sangen pian, että ajatus luo tämän ulkonaisen elämän. Ihmisen ajatus luo ulkonaisia olosuhteita, ajatuksella ihminen voi tehdä olosuhteensa joko onnellisiksi tai onnettomiksi. Hän voi päästäessään kaikkia turhia ajatuksia, tunteita, himoja ja haluja sisäänsä, turmella elämänsä, jotavastoin, jos ihminen ottaa itsensä omiin käsiinsä, hän ottaa kuin kohtalon omiin käsiinsä, ja silloin hän ajattelemalla voi muuttaa itsensä ja ympäristönsä. Hän voi ajattelemalla luoda itselleen onnelliset olosuhteet.

Näin alkoivat amerikkalaiset ajatella. Suuri liike syntyi, *New Thought*, Uusi ajatus, Emersonin ja muiden johdosta, ja se tuli näiden ajatusten levittäjäksi. Se opetti amerikkalaisille juuri tätä: muista, että ajattelemalla voit muodostaa oman elämäsi ja ympäristösi, ajattelemalla voit viedä ihmiskuntaa eteenpäin, tai taaksepäin. Tämä kävi selvemmäksi ja selvemmäksi ihmisille Amerikassa. Ja *Christian science*, Kristillinen tiede, oli semmoinen liike, joka meni niin pitkälle, että se sanoi: ei ole mitään muuta todellisuutta kuin ajatus. Kaikki tämä aineellisuus, joka on meidän ympärillämme, ei ole olemassa, se on ainoastaan ajatuksen tuote, harhaa. Eräs ihminen, joka oli tämän liikkeen kannattaja, sanoi minulle: „Oi, pelkäätkö vetoa? Ei ole mitään semmoista kuin veto, se on illusionia. Kun ajattelette, ettei sitä ole, te vapaudutte siitä.” Ihmettelin tätä, en tuntenut silloin vielä *New thought* -liikettä, mutta olin kyllä ymmärtänyt, että ihminen on suuri tekijä tässä maailmassa; kuitenkin oli se ajatus minusta uusi ja outo. Hän sanoi, ettei hän ollut sairastanut koskaan mitään. Ja minun täytyi myöntää, että vaikka hän oli koko lailla vanha ihminen, oli hän suora ja pulska. Hän ei ollut suorastaan

Christian science (Kristillinen tiede) -ihminen, vaan New thought (Uusi ajatus) -ihminen. Christian science-, Kristillinen tiede -liike teroittaa erikoisesti sitä, ettei ole mitään olemassa. Tämä ihminen, jonka kanssa juttelin, painosti sitä, että kaiken pahan olemassaolo riippuu siitä, että kuvittelemme sitä. Jos jyrkästi sanomme: sitä pahaa ei saa olla olemassa – vaikka sitä olisi – tulemme vapaaksi siitä. Minä sitten lisäsin siihen, sillä se vaikutti minuun vähän peloittavasti samalla: „Ette siis ollenkaan kärsi koskaan?” „En. Miksi minä kärsisin,” hän sanoi, „sehän olisi turhaa voiman tuhlausta. Olen aina onnellinen ja iloinen, en huoli kärsiä.” Ajattelin sitten vähän hänen elämänsä ja ajattelin, että hän on koko lailla varakas ja elää huoletonta elämää. Kysyin sitten vielä: „Luuletteko, että olisitte silloinkin ilman kärsimyksiä, jos olisitte hyvin köyhä? Ajattelisitteko silloinkin näin?” Hän vastasi: „Tietysti. Silloin ajattelin, ettei mitään köyhyyttä saa olla olemassa, ja siitä olisi seurauksena se, että köyhyys pakenisi minusta ja tulisin rikkaaksi.” „No, ehkä minäkin saattaisin sen ymmärtää, jos ihminen käsittäisi sisässään, että jokainen ihminen on kuninkaan poika, hän hallitsee koko elämää ja maailmaa. Miksi hän olisi köyhä, sillä vaikka hänellä ei olisi aineellisuutta käytettävänä, hän tuntisi itsensä rikkaaksi.” Hän sanoi: „Mutta Amerikassa ihmiset suorastaan ajattelevat: tahdon tulla rikkaaksi ulkonaisessa, aineellisessa merkityksessä.” Kun hän sanoi tällä tavalla, silloin vielä enemmän pelästyin ja ajattelin: „Tuo on kummallista, sillä jos minun käsissäni on luova voima, ajatus, jonka takana on vahva usko ajatuksen voimaan, onko minulla oikeus käyttää sitä silloin ilman muuta omaksi persoonalliseksi hyödykseni?” Tuo tuntui minusta hyvin kummalliselta ja mainitsin hänelle siitä. Hän sanoi: „Amerikassa ei tuommoista ajatella, emme rupea sillä tavalla vaivaamaan päätämme. Tässä elämässä täytyy olla mukana, tässä ei pärjää ihminen, joka pelkää, täytyy olla rohkea, täytyy menestyä elämässä.”

Silloin minä hengessäni pakenin madame Blavatskyn luo ja hänen kuvansa tuli hyvin elävänä eteeni ja minä näin hengessäni

hänen koskettelevan juuri näitä asioita ja opettavan jotain aivan toista.

Tänään on nyt toukokuun 8 päivä ja se on, kuten tiedämme, madame Blavatskyn kuolinpäivä, sillä hän kuoli 8:s päivä toukokuuta 1891. Hän, joka aloitti työnsä Amerikassa, keskellä kaikkia näitä amerikkalaisia liikkeitä, hän oli siis kyllä hyvin tietoinen niistä ajatussuunnista, hän saattoi nähdä, mitä niissä oli hyvää ja pahaa. Ja hän, joka niin salaperäisenä ilmestyi tähän maailmaan, seikkailijana suuren maailman mielestä, mutta merkillisinä opettajana toisten mielestä, hänhän kärsi äärettömästi. Hänen elämänsä oli oikeastaan suurta tuskaa sekä fyysillisesti, koska hän oli sairas, että sielullisesti, koska hän otti ihmiskunnan vihan ja pilkan päällensä, kun hän aloitti teosofisen työn, josta minulla ja monella muulla on ollut niin paljon onnea ja iloa. Monelle sadalletuhannelle ihmiselle se on ollut täydellinen elämän pelastus. Madame Blavatsky, joka tämän työn teki, hän itse kärsi ja kuoli kärsimyksiinsä. Ja eräs toinen suuri, ihmeellinen olento, joka oli lähellä madame Blavatskya, Jeesus Kristus, hänkin kärsi. Ei hän mitään Christian science'ä (Kristillistä tiedettä) käyttänyt, ei hän manannut itsestään kärsimyksiä pois. Kun suuret vaarat ja kärsimykset häntä uhkasivat, hän ehkä hetkeksi kuin pelästyi ja sanoi: „menkään pois tämä kalkki” – mutta lisäsi samalla: „ei niinkuin minä tahdon, vaan niinkuin sinä, Isä. Juon sen kalkin loppuun.” Ei siis mitään illusionia: „olen vapaa kuin Isän poika” – vaan „ristini kannan kuolemaan saakka”.

Näin madame Blavatskylle oli siis aivan toisenlainen kuva ihmisestä kuin mitä minun mielestäni sillä hetkellä vähän pintapuoliset amerikkalaiset antoivat ihmisestä. Minunhan täytyi sydämeni syvyydestä tunnustaa, että madame Blavatskyn työn oli suuri ja ihmeellinen, sillä hänhän toi jotain tietoa, eikä ainoastaan tuommoista käytännöllistä „hokus pokusta”, niinkuin New thought -liike, että olisi antanut taikasauvan ihmisille, vaan hän selvitti koko elämän, antoi tietoa ja valoa, kertoi, mitä varten

olimme täällä. Ja se viisaus, jota hän antoi, ei ollut semmoista tietoa, jota voimme etsiä yliopistoissa. Sitä elämänviisautta emme voi oppia niistä, vaikka voimme oppia paljon painamaan mieleemme kaikenlaisia tietoja siitä, mitä elämä on, sillä jos kuljemme toisesta yliopistosta toiseen ja kuuntelemme, mitä oppineet eurooppalaiset ja amerikkalaiset julistavat, niin toinen sanoo toista ja toinen toista. Ei ole oppineilla Jumalasta tietoa, ei elämästä ja kuolemasta, ei siitä, mitä ihminen on. He saattavat tietysti kirjoittaa kirjoja psykologiasta ja antropologiasta, yksi professori sanoo niin, toinen näin, ja he saattavat vielä olla yhtä mieltä siitä, että ihmisellä on sielullinen elämä, mutta kuinka tärkeä se sielullinen elämä on, siitä eivät ole yhtä mieltä. Toinen professori voi uskoa, että jotain sieluelämästä jää kuoleman jälkeen, toinen taas voi sanoa, ettei siitä jää mitään, ihmisen sieluelämä on riippuvainen hänen ruumiinsa toiminnasta. Me siis, kun kuljemme yliopistosta yliopistoon ja opimme länsimaalaista tietoa ja viisautta, jäämme kuin kysymysmerkin eteen, ei kukaan oppineista voi selittää, mitä elämä on, ei kukaan voi puhua tiedon auktoriteetilla, ei kukaan voi sanoa: „minä olen istunut Jumalan neuvospöydässä, minä tiedän.”

Tämä länsimaalainen viisaus osoittautuu jokseenkin tyhjäksi (pintapuoliseksi). Ja silloin tällöisen länsimaalaisen tiedon tavoittelun keskelle ilmestyy ihminen, joka sanoo: „minulla on tietoa” – tai paremmin: „olen tullut niiden ihmisten luota, joilla on tietoa”. Minun tietoni voi olla vaillinainen, mutta on sekin sentään 10, ehkä 100, 1000 kertaa suurempi, ainakin todellisempi kuin yliopiston oppineiden tiedot. Ne ihmiset, joiden luota olen tullut, eivät ole lukeneet tietoa kirjoista, vaan ne tiedot ovat hankitut elämästä itsestään tuhat- ja kymmentuhattu vuotisilla ponnistuksilla. He ovat voittaneet kuoleman ja tehneet itsestään ihmisolentoja, joiden yli kuolemalla ei ole valtaa. Siis heidän mahdollisuutensa tutkia on verrattoman paljon suurempi kuin niiden, jotka selailevat kirjoja ja muutaman kymmenen vuoden perästä haihtuvat maan tomuksi. Ne ihmiset, jotka ovat

kuoleman voittaneet, ne jotain tietävät. Ja madame Blavatsky kertoo meille niin paljon kuin hänelle oli sallittu, Jumalasta, maailmasta ja ihmisestä. Ja kaikki nuo kertomukset, aatteet, tosiseikat, jotka hän toi esiin, ne ovat vaikuttaneet satoihintuhansiin ihmisiin totuuden merkillisellä voimalla, niin että me olemme tulleet vakuutetuksi siitä, että elämän koneisto on juuri niin rakennettu ja tehty kuin madame Blavatsky on viitoittanut. Hänen työnsä siis tältä kannalta oli suuri. Kaikki ne, jotka länsimailla ovat tulleet vakuutetuksi jälleensyntymisestä, siitä, että tämä elämä on kuin koulunkäyntiä ja ihmiset tulevat tänne uudestaan ja uudestaan, kaikki ne ihmiset tunnustavat, että madame Blavatskyn työn kautta ne aatteet leviävät tänne, ja he kiittävät häntä siitä, että hän ne aatteet, jotka itämailla ovat olleet aina tunnetuita, toi tänne.

Mutta jälleensyntymisen yhteydessä madame Blavatsky painosti vielä monia muita seikkoja, jotka itämailla ovat jo unohtuneet, koska siellä kansan keskuudessa on päässyt valtaan ajatus, että ihminen voi mennä takaisin eläimeen. Madame Blavatsky nimenomaan painosti sitä seikkaa, että kun kerran henki on saavuttanut inhimillisen asteen, ei se enää ruumistu eläinkuntaan. Tuo kansanomainen käsitys itämailla on heidän taikauskoaan, jolla ei ole mitään todellisuuspohjaa. Meidän täällä länsimailla pitää ymmärtää, että jälleensyntyminen on syntymistä uudestaan ja uudestaan ihmisenä. Madame Blavatskylle oli siis paljon valoa tarjottavana tämän elämän suhteen, ja hän teki sen nautittavaksi täällä länsimailla.

Mutta meidän tarkoituksemme ei ole nyt syventyä kaikkiin niihin oppeihin, joita madame Blavatsky opetti, mehän tunnemme ne, vaan tarkoituksemme on kääntää huomionsi siihen erikoiseen kohtaan, mitä hän opetti ajatuksen, mietiskelyn suhteen. Mitä hän, joka tuli Amerikassa keskelle ihmisiä, jotka olivat tutustuneet New thought (Uusi ajatus) ja Christian science (Kristillinen tiede) -liikkeeseen, mitä hän sanoi heille? Hänen opetuksensa, niinkuin voisimme sanoa mietiskelystä, on

radikaalisesti aivan toinen. Hän sanoo nimenomaan: ajatus on tietysti, niinkuin New thought (Uusi ajatus) -liike olettaa, suuri voimakas tekijä maailmassa, ajatuksen voimalla ihmiset voivat luoda, ajatuksen voimalla koko maailma pidetään yllä, mutta ajatuksen voimaa voi käyttää sekä oikein että väärin. Kysymys ei ole ainoastaan siitä, käytetäänkö ajatuksen voimaa, kysymys on myös siitä ja lopullisesti paljon suuremmalla tärkeydellä siitä, miten sitä ajatusvoimaa käytetään, oikein vai väärin. Ajatuksen voima on aina ollut tunnettu, mutta kaikki viisaat ovat aikojen aamusta saakka tehneet tarkan eron valkoisen eli oikean ja mustan eli väärän käytön välillä. Jos minä ajatuksen voimalla, niinkuin tiedän, että voisin, panisin kyllin paljon omaa henkistä voimaa omaan ajatukseeni ja sen voimalla karkoittaisin itsestäni kaikki taudit, niin mitä silloin tekisin? Silloin prostituoisin suurta henkistä voimaa, käyttäisin väärin semmoista henkistä voimaa, joka on minulle annettu aivan toisia tarkoituksia varten. Se, että minulla on monenlaisia tauteja ruumiissani, on minun ristini. Se on seurausta minun omista ajattelemattomista ja varomattomista teoistani menneisytydessä, en ole hoitanut ruumistani niin hyvin kuin olisin voinut, olen liian paljon seikkaillut ruumiini kanssa, olen ajatellut: mitä siitä, jos tulen sairaaksi, kunhan totuuden löydän. Sentähden, koska se on omaa karmaani, tahdon sen kärsiä, ellei joku toinen auta minua rakkaudessa. Ihmisen itse ei pidä auttaa itseään, mutta toinen saa häntä auttaa. Sentähden on aivan laillista ja oikein, että meillä on lääketiede ja monet ihmiset, jotka koettavat auttaa. Se on laillista okkultisestikin katsoen, sentähden, että siinä toinen koettaa toista auttaa. Lääkärit voivat auttaa, sillä he ovat tutkineet, millä tavalla voidaan sairautta poistaa, ja ihminen on oikeutettu sitä apua käyttämään ja siitä hyötymään. Kaikki, missä on toisten apu kysymyksessä, on oikein ja laillista, mutta itse ei saa käyttää mitään henkisiä voimia poistaakseen itsestään kärsimyksiä. Ja me tiedämme madame Blavatskyn itsensä suhteen, että hän oli sairas ruumiillisesti ja hän kärsi tuskia sielullisesti ja hän monta kertaa ajatteli: „jos saisin

kuolla” – mutta sitten hän taas ajatteli: „en tahdo kuolla, ennenkuin olen saanut työni johonkin päätökseen: tahdon kirjoittaa Salaisen Opin”. Ja hänen Mestarinsa pari kertaa asetti juuri tämän kysymyksen hänelle: „sinun karmassasi olisi nyt saada astua pois elämän näyttämöltä, voisit saada kuolla, mutta jos tahdot jatkaa työtäsi, on sekin mahdollisuus olemassa”. Ja kun madame Blavatsky tahtoi jatkaa, Mestari siunasi häntä ja antoi hänelle niin paljon voimaa, että hän nousi tekemään työtä. Ja lääkärit ihmettelivät sitä, sillä he luulivat, että hän kuolisi.

Tämä oli madame Blavatskyn yksi suuri opetus: ajatusvoiman, henkisen voiman käyttäminen itsekkääseen tarkoitukseen on mustaa magiaa, kaikki viisaat ovat sen siksi leimanneet. Jos ihminen istuu miettimään, että hänen täytyy tulla rikkaaksi, silloin hän harjoittaa mustaa magiaa. Ihmisen täytyy ajatella, ettei hän aseta mitään erikoisia vaatimuksia elämälle, hän tekee velvollisuutensa, työnsä. Jos hän on liikemies, joka on tekemisissä rahan kanssa, hän asettaa rahansa sinne tai sinne, siitä voi tulla voittoa, hän käyttää luonnollisia, inhimillisiä keinoja, silloin se on hänen oma asiansa, silloin hän ei ole harjoittanut mustaa magiaa. Ero on juuri siinä, että musta maagikko ei tahdo tehdä mitään, ei kärsiä mitään, ei itse olla missään tuskassa, ei itse synnyttä mitään rikkautta ja onnea itselleen eikä toisille, hän vaatii elämältä, että sen pitäisi tulla.

Madame Blavatsky huomautti juuri tästä, tämä on niin tärkeä seikka, ensimmäinen puoli asiasta, mikä on oikein ja mikä väärin. Kaikki, mikä on itsekästä, on väärin, ja kaikki, mikä on hyvää ja epäitsekästä, se asettuu oikealle puolelle. Se on ensimmäinen punnitus.

Sitten madame Blavatsky huomautti kaikista tärkeimmästä seikasta: mietiskelyllä ei ole mitään tekemistä tämän maailman ulkonaisten asioiden kanssa. On koko mietiskely-käsitteen profanoimista, jos ajattelemme, että sillä on jotain tekemistä tämän ainemaailman asioiden kanssa. Muistakaamme, että mietiskely on jotakuinkin samaa, mitä täällä tiedämme

rukouksella. Nythän on täällä länsimailla kasvettu siihen, että voidaan rukoilla esimerkiksi voittoa sodassa. Se on mustaa magiaa, sanoo madame Blavatsky. Ihmiset voivat rukoilla, että Jumala lähettäisi heille leipää, hyviä naapureita, paljon tavaraa, hyvän vaimon j.n.e, kuten Luther opetti. Jos tämmöisessä rukouksessa olisi mitään todellista, sehän olisi lähellä mustaa magiaa. Rukousta voidaan länsimailla sillä tavalla käsittää, mutta se on pintapuolinen tai väärä käsitys. Rukous on oleva samanlaista kuin mitä me käsitämme mietiskelyllä, se on oleva kääntymistä korkeimman puoleen ainoastaan valaistusta, tietoa, totuutta saadaksemme. Mietiskely ja rukous on olemassa juuri sitä varten, että ihminen, niinkuin Jeesus sanoo, etsisi jumalan valtakuntaa. Mitään muita asioita ei pidä mietiskellä, rukoilla. Mietiskely ja rukous on aivan pyhää, vain sitä varten, että ihminen saavuttaa Jumalan valtakunnan. Se yksin on hänelle tärkeää. Jos hän saavuttaa jumalan valtakunnan, silloin tulee hänelle kaikki muut toisella tai toisella tavalla. Hänen ei tarvitse mistään huolehtia, häntä ei liikuta, oli hän köyhä tai rikas, ylhäinen tai alhainen, oli hän missä asemassa tahansa. Ihminen on ihminen elämän edessä, hän on yksilö Jumalan edessä, elämän suuren hengen edessä hän seisoo ainoastaan ihmisenä, nimitettäköön häntä kuninkaan pojaksi, hamppariksi, maankiertäjäksi tai miksi tahansa. Ja jumalan edessä hänellä on vain yksi suuri elämän lahja, elämän mahdollisuus, kaikki muu on tavallaan harhaa. Se yksi lahja, mikä jokaisella ihmisellä on elämän edessä, on mahdollisuus rukoilla, mietiskellä, mahdollisuus etsiä Jumalaa. Mikään muu ei ole tärkeää. Mitä varten me elämme, jos emme tiedä, mitä varten elämä on? Mitä varten olemme olemassa, jos emme pääse ollenkaan selville, kuka, mikä voima meidät on tähän pannut. Mitä varten pitää vaeltaa maan päällä, tehdä työtä ja nähdä vaivaa ja olla kaikenlaisissa vaikeuksissa ja etsiä ahneesti jotain iloa, jos emme ymmärrä, että meidän tehtävämme on päästä tietoon siitä, mitä varten tämä kaikki on. Me ihmiset olemme juuri ihmisolentoina

siinä tilassa, että voimme etsiä totuutta ja löytää totuuden. Ja meidän kykymme, jonka olemme elämältä saaneet, jonka aina saamme, kun tulemme tänne, on se, että voimme mietiskellä ja rukoilla näitä asioita, voimme pitää ajatuksemme kiinni näissä jumalallisissa kysymyksissä. Se on kaikista tärkeintä elämässä. Meidän tulee etsiä itse elämän totuutta, olemassaolon salaisuutta, sitä Isää, joka on meidät tänne lähettänyt. Häntä meidän tulee etsiä.

Madame Blavatsky sanoo: „Aikojen viisaus on juuri siinä, että tämän elämän totuuden voi löytää. Te voitte päästä tietoisiksi siitä Isästä, joka on teidät tänne lähettänyt, te olette ihmisiä ja ihmisinä Isän Jumalan poikia. Kuinka ette siis oppisi tuntemaan omaa alkuperääänne? Sehän on teidän ensimmäinen tehtävänne ja etuoikeutenne. Onneton se lapsi, joka ei isäänsä tunne.”

Siis kaikkina aikoina viisaat ovat juuri tämän tienneet, ja ovat kokeneet näitä asioita, he voivat näyttää meille, millä tavalla meidän tulee rukoilla, millä tavalla mietiskellä. Ja viisaat ovat aina sanoneet: teillä on aikaa kaikenlaiseen, syömiseen, nukkumiseen, pukeutumiseen, työhön, kuinka te siis tulette sanomaan: meillä ei ole aikaa mietiskelyyn. Kuinka te sanotte näin, kun se on tärkeämpi kuin syöminen? Mitä varten te syötte ja mitä varten te teette työtä, jos ette rukousmietiskelyllä pääse ensin selville siitä, mitä varten tämä kaikki on. Koettakaa ajatella siltä kannalta, että rukousmietiskely on niin tärkeä tässä elämässä, teillä on juuri tämä ruumis sitä varten, että etsisitte jumalan valtakuntaa. Teillä on itsellenne ja toisille paljon aikaa, olkoon teillä aikaa omalle hengellenne, Jumalalle, joka puhuu hiljaisuudessa. Rukoilkaa, ajatelkaa, mietiskelkää joka päivä, omistakaa joka päivä joku hetki korkeammille asioille, ei mitään vahinkoa siitä koidu. Ja kuunnelkaa, mitä vanhat viisaat muinaisista ajoista lähtien ovat Indiassa opettaneet. Jos kansa on tietämätön, se johtuu siitä, ettei se ole ymmärtänyt mietiskelyä eikä ole tahtonut opettajiltaan sitä oppia. Mutta Intiassa on tämä tieto ollut aikojen aamusta lähtien hyvin selvänä kaikilla niillä,

jotka ovat tahtoneet sillä tiellä edetä. Tutki itseäsi, huomaa, kuinka sinun minuutesi on pukeutunut eri verhoihin, persoonallinen sisältö on sinulla erilainen. Sinulla on *kâma manas*, persoonallinen elämän sisältö, joka toimii tässä näkyväisessä maailmassa, sen käytännöllisissä asioissa. Sinun persoonallinen sielusi on täynnä tämän maailman asioita, se on yksi puoli sinun tajuntaasi. Mutta sitten on toinen puoli, joka voi olla heikko ja salassa, semmoinen totuutta etsivä, ajatteleva, filosofoiva, jossa järki toimii suurten kysymysten kanssa. Tämä on *manas* puhtaassa merkityksessä. Mutta vielä sinulla on eräs puoli, aivan kuin verho sinun minuutesi ympärillä, joka voi suuressa tunteessa, hartauden tai rakkauden tunteessa, nousta totuuden näkemiseen. Tätä vanhat indialaiset nimittivät *buddhiksi*.

Kolme puolta on siis ihmisen sieluelämässä: *kâma manas*, *manas* ja *buddhi*. Jokainen ihminen ei huomaa näitä kaikkia, jokainen huomaa kumminkin *kâma manaksen*. Ihmisen on tultava rukoilijaksi, mietiskelijäksi, ennenkuin hän voi tulla tietoiseksi puhtaasta manaksesta.

Eikö siis ihmisellä, jonka järki on melkein kokonaan ollut kiinni epäpuhtaissa asioissa, eikö sillä ihmisellä ole toivoa oppia mietiskelemään? On toivoa, sillä vanhat intialaiset ovat opettaneet: sinun mietiskelysi alkaa sillä, kun sinä vielä olet persoonallisuudessa kiinni ja näet toisten ihmisten persoonallisuuksia, että sinä rukouksessa ja mietiskelyssä käännyt sen puoleen, joka on puhdas, siis tuon ikuisen, nuoren, kauniin puoleen. Ilmennyt Jumala, *Ishvara*, Herra, on se, jota sinun tulee ajatella, mietiskellä. Jokaisessa uskonnossa on aina jokin keskusolento, mestariolento, joka edustaa täydellisyyttä seuraajilleen, ja kun sinä olet kristitty ja sinulla on Jeesus Kristus mestarina, ajattele häntä, mietiskele häntä, tuota täydellistä sankaria, tuota ihmistä, joka edustaa sinulle kaikkea kauneutta ja puhtautta. Mietiskele sitä keskellä omaa epäpuhtauttasi kunnes se aivan kuin täyttää sinut omalla puhtaudellaan. Häntä

mietiskele, jos sinun ajatuksesi liikkuu persoonallisissa asioissa. Jos taas mielesi on suurissa, filosofisissa kysymyksissä, jos osaat ajatella ja pohtia tämän kosmoksen suuria kysymyksiä, aatteita, jos sinun järkesi liikkuu helposti ja vapaasti semmoisissa kysymyksissä, silloin muista, päästäksesi harhasta tietoon, päästäksesi kaikista näistä aatteista ja suurista näköaloista johonkin varmuuteen, mietiskele, rukoile sitä mestaria, joka on sinun sydämessäsi. Tiedä, että sinulla itsessäsi on Itse, *aatma*, henki, Jumala, Jumalan Poika, Kristus. Mietiskele, ajattele siis Kristusta sydämessäsi. „Yksi on teidän Mestarinne, Kristus, joka on teissä.” Tätä sinun pitää mietiskellä, jos sinun ajatuksesi helposti liikkuvat suurilla aloilla. Syvenny mietiskelemään Kristusta itsessäsi, ainoastaan silloin pääset harhasta, silloin keräät järkesi koko voimat. Sinun pitää tulla täyteen Kristusta itsessäsi.

Ja vanhat intialaiset sanovat: tuo ensimmäinen mietiskely, jolloin mietiskelet Mestaria, täydellistä olentoa sinun ulkopuolellasi, Jumalan Poikaa tai personallista olentoa, on nimeltään „*saguna djana*”, ja taas se mietiskely, joka kohdistuu omaan sydämeesi, on „*nirguna djana*”. Edellinen on se, jolla on ominaisuuksia, jälkimmäinen on ilman ominaisuuksia. Kun ensimmäisessä mietiskelyssä, *saguna djanassa*, olet itse puhdistunut, nostaa se sinut seuraavaan, *nirguna djanaan*, jolloin voit mietiskellä Kristusta sydämessäsi ja joutua niin kosketuksiin sydämessäsi olevan mestarin kanssa, että hän syntyy ja ilmenee sydämessäsi.

Mutta sitten on vielä mietiskely, joka on yläpuolella epäpuhdasta ja puhdasta, yläpuolella ominaisuuksien ja ominaisuudettomuuden, ja se on „*brahma djana*” eli *sudha djana*. Silloin kun sinä aavistat ja tunnet, että sinun sydämessäsi alkaa jo koko maailma asua, silloin voit nousta *brahma djanaan*, joka on absoluuttinen mietiskely, sen Ehdottoman miettimistä ja rukoilemista, joka elää kaikkialla ja kaikessa. Se on korkein muoto mietiskelyä, se nostaa täydellisesti sinut itsesi yläpuolelle,

se vapauttaa sinut minänä, tulet yhdeksi sen elämän kanssa, joka on kaikkialla, olet sen suuren Elämän poika, suuren Elämän ilmennys. Se on mietiskelyn ja rukouksen huippu.

Tämmöisiä näköaloja aivan vanhaan intialaiseen tapaan avaa meille madame Blavatsky. Kuinka toisenlainen on tämä henkinen ilmapiiri, kuin kaikki hosuminen ajatuksen kyvyillä ja muilla. Kaikkihan tulee pieneksi ja mitättömäksi, kun nousemme siihen puhtaaseen ja kirkkaaseen ilmapiiriin, jossa syvennymme ainoastaan Jumalaan. Ja me voimme vielä väläyksellä nähdä ja ymmärtää, ettei tämä ole mitään epäkäytännöllistä, päinvastoin kaikista suurinta ja syvintä käytäntöä, joka on meille ihmisille täälläkin länsimailla tarpeen, jotta voisimme muuttaa tämän nykyisen ristiriitaisen kulttuurin todella inhimilliseksi sivistykseksi.

* * *